

Először is, a lenni (**to be**) ige. Ez az egyetlen angol ige, aminek több alakja van:

I am - én vagyok
You are - te vagy
He/she/it is - ő/az van
We are - mi vagyunk
You are - ti vagytok
They are - ők vannak.

Vagyishogy a többesszámú alakja az igének mindig **are** (ideértendő az egyszám második személy "magázó" forma is, ami az indoeurópai azt hiszem nyelvekben mindig a többesszámú alakkal egyezik meg), marad az egyszám első személy (**am**) s harmadik személy (**is**) ami különbözik az alapformától (**be**).

Múlt időben csak két alak van: **was** (egyszám) s **were** (többesszám, ill. egyszám második személy):

I was - én voltam
You were - te voltál
He/she/it was - ő/az volt
We were - mi voltunk
You were - ti voltatok
They were - ők voltak

(Zárójeles megjegyzés: sokan abban a tévhitben vannak hogy az angol mindig tegez. Ez nem igaz! Az angol éppenséggel mindig *magáz*; a tegező forma az ami kiveszett a nyelvből, manapság már leginkább csak a Bibliában fordul elő (**thou art**) amikor az Isten szólókatják. A közvetlenséget az angol manapság a keresztnév használatával jelzi.)

Na szóval... minden más igére igaz az, hogy az alapformától csak az egyszám harmadik személyű forma tér el, mikor is egy -s végződést illesztünk hozzá. **I swim - she swims. I eat - he eats. I go - it goes.**

A harmadik személyű alaktól eltekintve minden igének három alakja van: jelen, múlt, és befejezett. Ezek képzése egyszerű, csak sajnos sok a kivétel. A legtöbb igénél a múltidejű alak s a befejezett alak megegyezik, s egy -d végződéssel képezzük: **look - looked, pack - packed**, stb. Sokszor a befejezett alak végződése -n: pl. **hide, hid, hidden**. Aztán vannak teljesen rendhagyó esetek is, pl. ahol a három alak ugyanaz (**put**) vagy ahol a három alak helyesírása ugyanaz de a kiejtése nem: (**read**, kiejtése *rid* jelenidőben, de *red* múlt időben ill. befejezett módban.)

Az igékkel kapcsolatban nem ez a nehéz, hanem az igeidők s egyéb formák. Ott van ugye a 12 igeidő. Jelen, múlt, jövő, de mindhárom esetnek van négy alelete: az alapeset, a folyamatos, a befejezett, s a folyamatos befejezett eset. Hogy mindez mit jelent? Íme egy jelen idejű példa:

I eat breakfast - Szoktam reggelizni
I am eating breakfast - Reggelizem (most éppen)
I have eaten breakfast - Reggeliztem (van a hasamban reggeli)
I have been eating breakfast - Reggeliztem (mostanáig, pl. azért nem jöttem a telefonhoz.)

S ez csak a jelen idő! Különösképpen a múlt ill. jövő időben, a befejezett alak sokszor ún. előidejűséget fejez ki. Pl.:

He has not yet **finished** his breakfast: Még nem fejezte be a reggelijét.
He had not yet **finished** his breakfast when the storm came. - Még nem fejezte be a reggelijét amikor megérkezett a vihar.

Kis táblázatba összefoglalva:

	múlt	jelen	jövő
	I wrote	I write	I will write
folyamatos	I was writing	I am writing	I will be writing
befejezett	I had written	I have written	I will have written
foly. bef.	I had been writing	I have been writing	I will have been writing

Vastag betűvel jelöltem azokat az alakokat, amik a hétköznapi beszédben gyakran előfordulnak, de most csak azért is írok mind a tizenkét esettel egy-egy realiztikus példamondatot:

I wrote you a letter - Írtam neked egy levelet.
I was writing a letter when the power went out. - Épp egy levelet írtam amikor áramszünet lett.
I had written him a letter before I heard that he was sick. - Azelőtt írtam neki egy levelet hogy megtudtam volna hogy beteg.
I had been writing a letter until you arrived. - Levelet írtam amíg meg nem érkezettél.
I write to my mother often. - Gyakran írok az anyámnak.
I am writing an e-mail right now. - Épp egy e-mail-t írok.
I have written dozens of e-mails already this year. - Idén már több tucat e-mailt megírtam.
I have been writing this letter all day. - Egész nap ezt a levelet írtam. (Mármint hogy egész mostanáig.)
I will write to you soon. - Írok neked hamar.
I will be writing all day tomorrow. - Holnap egész nap írni fogok.
By the time you get this, **I will have written** many other e-mails. - Mire ezt megkapod, már sok más e-mailt is meg fogok írni.
By this time tomorrow, **I will have been writing** for ten straight hours. - Holnap ilyenkorra már tíz órát folyamatosan írással töltöttem.

Szóval egyik-másik példa kicsit nyakatekert, de hát nem véletlen hogy a hétköznapi beszéd nem is használja az összes alakot. Viszont ha a logikáját megérted (elsősorban azt hogy nem 12 igeidőt tanulsz meg, hanem 3 igeidő 4 formáját) az nagyot fog segíteni.

Mellesleg jegyzem meg, hogy amennyiben angliai angolt tanítanak, akkor egyes szám első személyben a **will** szó helyett valószínű a **shall** szót használják. Észak-Amerikában a **shall** szó viszont inkább szükséglet fejez ki. Pl. amikor a kormánynak írkálok tanulmányokat, írhatom ezt: All computers will be equipped with a mouse - Minden számítógép fel lesz szerelve egérrel. De sokkal valószínűbb hogy ezt írom helyette: All computers shall be equipped with a mouse - Minden számítógép fel kell hogy legyen szerelve egérrel. A különbség árnyalatnyi, de fontos: ez első esetben megállapítottam valamit, míg a második esetben egy követelményt rögzítettem.

Amit eddig nem említettem, azok a különböző, általában segédigés formák, amik feltételes, műveltető, stb. módokat fejeznek ki. A teljesség igénye nélkül néhány példa:

I can write - tudok írni.
I must write - írnom kell.
I could write - tudnék írni. (Jelentheti még azt is hogy tudtam írni.)
I should write - írnom kéne.
I would write (if I could) - írnék (ha tudnék)
I must not write - nem szabad írnom.
I have to write - írnom kell.
I don't have to write - nem kell írnom.
I cannot write - nem tudok írni.
I love to write - szeretek írni.
I'd love to write but... - szeretnék írni de...
Writing is fun - írni szórakoztató.

Speciális eset a ha...akkor struktúra; az ilyen feltételes mondatokban a feltételt magát múlt időbe tesszük. Pl.:

If you went to the doctor, you'd feel better. - Ha elmentél volna az orvoshoz, jobban éreznéd magad.
If it were a little warmer, I'd go swimming. - Ha kicsit melegebb lenne, elmennék úszni.

A második arra a cifrázásra is példa, hogy amennyiben az ige a **to be** ige, akkor annak a többesszámú múltidejű alakját használjuk (vagyis **were**, s nem **was**.)

Tagadás: az angolban nincs kettős tagadás. Vagyis:

I did not go anywhere today - Ma nem mentem sehova. (Szó szerint, ma nem mentem akárhova.)

There is nobody here - Nincs itt senki (szó szerint, Itt senki van.)

Kérdés: azonkívül hogy kérdőjelet biggyesztünk a mondat végére, a kérdést a szórend fejezi ki. Pl.:

You are a woman - te egy nő vagy.

Are you a woman? - Te egy nő vagy?

Szóval ennyit az igékről. Lehet hogy egy kicsit komplikált, de hasonlítsd össze azzal, hogy mire a magyarban ide eljutsz, addigra sok száz különféle ragot kellett megtanulnod! Viszont ha mindezt megérted az angolban, akkor nagyjából mindent tudsz az igékről!

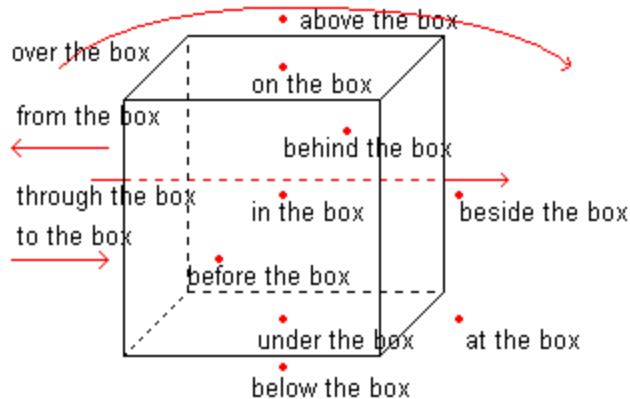
A főnevekkel kapcsolatban sokkal egyszerűbb a helyzet. Azonkívül hogy a többesszámot egy-két rendhagyó esettől eltekintve a **-s** végződéssel fejezzük ki, főnévragozás nincs, csak prepozíciók vannak. Hogy a többesszámot mikor használjuk? Az ún. megszámlálható főnevek esetén. Pl.:

I ate three apples. - Három almát ettem.

I drank a lot of water. - Sok vizet ittam.

Azazhogy az almát meg tudom számolni, de a vizet nem. A magyar nyelv logikája is hasonló, pl. a Józsinak az almáiról beszélünk, de a vizéről akkor is ha sok hordóval van neki. Viszont a magyar nem következetes, sokszor megszámlálható fogalmakat sem tesz többesszámba. Egy érdekes dologban viszont a logika megegyezik: a víz kifejezés is lehet megszámlálható, ha pl. Magyarország vizeiről beszélünk (mikoris a víz szó egy-egy tóra, folyóra utal). Angolul: The waters of Hungary. Vagy pl. a nép (people) kifejezés sem megszámlálható, egyszerűen embersokaságot jelent, mégis mondjuk azt hogy Oroszország népei (peoples of Russia.)

A fontosabb prepozíciókhoz puskaképpen rajzoltam egy szépet:

Magyarul:

Above the box - a doboz fölött

Over the box - a doboz fölött (át)

On the box - a dobozon

From the box - a dobozból (-tól)

To the box - a dobozhoz (-ba)

Through the box - a dobozon át

Before the box - a doboz előtt

In the box - a dobozban

Behind the box - a doboz mögött

Under the box - a doboz alatt (közvetlenül, pl. rátették)

Below the box - a doboz alatt (mélyebben, pl. az alatta lévő emeleten)

Beside the box - a doboz mellett

At the box - a doboznál

De mondok néhány realiztikusabb példát:

We live **above** the Walkers - A Walkerék fölött lakunk.

The plane flew **over** Vienna - A repülő elrepült Bécs fölött.

I have a computer **on** my desk - Az asztalomon van egy számítógép.

I took an egg **from** the fridge. - Kivettem egy tojást a hűtőből.

I'll drive **to** Ogdensburg next week. - Le fogok vezetni Ogdensburgba a jövő héten.

The quickest way to New York is **through** the Thousand Islands bridge. - A leggyorsabb út New Yorkba az Ezer Sziget hídon keresztül vezet.

There is a monument **before** the Houses of Parliament. - A parlament épülete előtt egy emlékmű található.

The weather is cold **in** Ottawa today. - Ma hideg az időjárás Ottawában.

We keep some firewood **behind** the car. - Egy kevés tűzifát az autó mögött tartunk.

The cat is **under** the table. - A macska az asztal alatt van.

We had some noisy neighbors in the apartment **below**. - Zajos szomszédok laktak az alattunk lévő lakásban.

My big computer stands **beside** my desk. - A nagy számítógépem az asztalom mellett áll.

We had dinner **at** the Walkers. - A Walkeréknél vacsoráztunk.

Ugyanezeket a prepozíciókat használjuk időhatározókhöz:

We meet **at** five o'clock. - Öt órákor találkozunk.

Be there **before** nine! - Légy ott kilenc előtt!

There's nobody at the store **after** six. - Hat után senki nincs a boltban.

Még egy dolog főnevekkel: a birtokos eset. Két variáció van, az **of** prepozíció, ill. a **'s** végződés:

The hard disk **of** this computer is bad. - Ennek a számítógépnek rossz a merevlemeze.

Joe's father is a writer. - Joe apja író.

Az esetek többségében mindkét forma használható, sokszor stilisztikai kérdés hogy melyiket választjuk.

A melléknevek esete még egyszerűbb, általában csak a főnév elé biggyesztjük őket ízlés szerint:

I like **red** apples - A piros almákat szeretem.

Today is a **beautiful** day - Szép nap van ma.

Két dolog cifrázza a helyzetet: a melléknév fokozása illetve az összehasonlítás. A fokozás szabálya eléggé egyszerű: általában 2 szótagú vagy rövidebb mellékneveknél a **-er**, **-est** végződést használjuk, hosszabbak esetén a **more** ill. **most** szócskát. Az összehasonlításra az **as** ill. **than** szócskákat használjuk. Példák:

I am **taller** than you are - Magasabb vagyok nálad.

I am the **quickest** programmer in the world - Én vagyok a világ leggyorsabb programozója.

I am **as quick as** anybody when it comes to programming - Ha programozásról van szó, vagyok olyan gyors mint bárki.

I am **more beautiful** than you are - Szebb vagyok mint te.

Marzipan was **as bad as** Eggdrop today - Ma a Marcipán ugyanolyan rossz volt mint Tarhonya.

Marzipan is the **most beautiful** cat in the world. - Marcipán a világ legszebb cicája.

Végezetül a **-ly** képzővel ill. ennek változataival melléknevekből képzünk határozószavakat. Pl. **happy** - **happily** (boldog-boldogan), **quick** - **quickly** (gyors - gyorsan), stb. Példa:

This is a **quick** car - Ez egy gyors autó

This car moves **quickly** - Ez az autó gyorsan mozog.